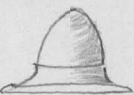

9245.

Esineitä Laitilasta, Nousiaisista ja Uudenkirkon Varhelasta, jotka A.M.Tallgren on tuonut matkaltaan Varsinais-Suomessa suvella 1930. Uudenkirkon Varhelan kaivauksista ks. kert. top. ark.

Laitila,
Salon kylä, Kurila.

1. Rautainen korkea kilvenkupura nuoremman kansainvaellusajan muotoa ; kapeassa reunuksessa on 4 kiinnitysreikää. Jokseenkin hyvin säilynyt. Läpil. 12, korkeus 9 cm.

L. Laitilan Kurilan 1. Kudin talon N puolella olevasta n.s. Miilunpohjan pellon hävitetystä kivi-kalmistosta.

2. Rautainen putkikeihäs, terä kaarevaksi väännetty, Terä on jotenkin lattea, kapeahko, alapäästään ääri viivoiltaan rombimainen. Pituus 35 cm, siitä putki n. 10 cm.

L. Kudin talon Susihaasta, talorakennuksen S-puolelta. Mäestä, joka on ollut yhtenäinen kalmisto, on kivet väännetty käytettäväksi talon navettarakennukseen.

3. Saviastianpaloja ja -siruja, yhteensä n. 10 kappaletta, sekä 3 kuonapalaa (sulaneita helmiä?).

Tallgrenin poimimat mainitun Susihaan(mäen) S-päästä pengotusta maasta.

Laitila, Salonkylä, Seikula.

4. 7 saviastianmurusta ja poltetun luun palanen;

9245. Laitila, Salon kylä, Seikula. noukitut Laitilan Salon kylän Seikulan talosta n. 200 m SE olevan "suulin" takaisen rekisuojuksen luuta. Rekisuojus on rakennettu keskelle korkeahkoa hautakumpua, jonka reunoista voi kaivamatta noukia luita ja astianpaloja.
- Nousiainen. 5. Saviastianpala, otettu Nousiaisten Koljolan kylän Himilän mäestä, jossa on tutkimaton rautakautinen polttokalmisto.
- Nousiainen, Koimäki. 6. 2 saviastianpala ilman koristeita ja hiiltä; noukitut Nousiaisten Koimäen kivi-kautisesta asuinpaikasta, hietakuo-pan N-reunasta. Ks. Pälsin kaiv. kert. top. ark.
- 7-75. Uusi-kirkko, Varhelan Pilppu. 7-75. Esineitä Varhelan ^{talon/}Pilpun /Myllymäen kalmistosta, Tallgrenin esille kaivamat elokuun alussa 1930. Löytökertomus top. arkistossa. Siinä mainitut alueet I-II ovat vierekkäin; kumpikin tyypillistä polttokalmistokenttää.
7. Tasavartisen soljen puolikas, se pää, jonka alla on neulan säppi. Solki on ollut lyhyehkö, matalin tappimaisin koristein ja epäselvin "puuleikkaus" ornamentein. Kuin Vorg. Alt. 43.3. Pituus 52 mm.
- L. alueelta II, kartalla n:o 1; paikalla oli kiviä kahdessa kerroksessa; läh. alarajaa.

9245. 8. Tasapitkävartinen solki, ehyt, koristettu
7-75 Uusikirkko. kuin edellinen. Neulankannan puoleisen pään
Varhelan Pilppu. reunassa on reikä pronssiketjua varten,
josta yksi rengas on jäljellä. Soljen pi-
tuus 80 mm.
L. 15 cm syvästä, kartalla II.2.
9. Pyöreä kupurasolki, Appelgrenin B-tyyppiä,
hiukan skemaattisin käärme kuvioin. Ehyt mut-
ta ilman neulaa. Läpil. 60 mm.
L. II.3. Kiviä kahdessa kerrokses-
sa.
10. Arapialaisen hopearahan puolikas, ollut rii-
puksena. L. n. 20 ^{mm} syvästä, kartalla II.4.
11. Vyösoljen perä, pronssia, nelikulmainen, tu-
len vikuuttama. Rautaisen soljen kehän pe-
rä jäljellä. Esineen mitat 22 × 20 mm.
Esineet 10-13 kaikki lähekkäin
sikerlässä.
12. Pronssinen kolmoishelmiputki, pit. 18 mm.
L. kuin n:o 11.
13. 6 pronssispiraalia, pari spiraali
4 pronssirenkaan katkelmaa, pala pronssivar-
rasta, pronssisen lattean rannerenkaan(?)
pala, 4 sulanutta pientä pronssimöhkälettä,
ohut rautavartaan pala, polt. luunpala.
14. Pronssinen spiraalisormus levein keskikil-
vin, kahtia katkennut. Kuin Vorg. Alt. 54.16.
L. läheltä pintaa. Kartalla II.5.

9245. 15. Pronssimedaljonkiriipus, kuin Vorg. Alt. 57.2.
L. kuin ed. n:o, hieman syvemmästä.
- 7-75. Uusikirkko, Varhelan Pilppä. 16. Pronssinen spiraalisormus, kuin n:o 14, kahtia katkennut.
L. sangen nokisesta maasta, kartalla II.6.
17. Rautaisen keihäänkärjen pää, läpil. linssimäinen.
L. kartalla II.7.
17. Sulanut pronssipalanen.
L. kuin ed. n:o.
19. Pronssimedaljonkiriipus, kuin Vorg. Alt. 57.2.
Esineet 19-21 löydetyt lähekkäin, 10-15 cm korkeudessa, kart. II.8 kohdalta.
20. Hevosenkenkäsoljen vartaan kappale, tulessa vikaantunut, fasettoitu. Päiden väli 40 mm.
L. ks. n:o 19.
21. Pari pronssispiraalia, naula, pit. 31 mm, rautaruodon ja rahamaisen lattean rautalevyn murtopalat. L. ks. n:o 19.
22. Pronssivartaan murtopala, läpil. .Pit. 41 mm. L. kartalle II.9 merkitystä nokisesta alueesta, jossa oli suuria kiviä, n. 25 cm syv.

9245. 23. Luisen pyörylän katkelma, palttoon nappimainen, orneerattu konsentrisin, reunan suuntaisin viivavyöhykkein. Säde n. 14 mm.
L. kuin n:o 22.
- 7-75.Uusikirkko. 24. Pronssispiraaliputki, 3 1/2 kierrosta harjavata varrasta; liian pieni sormukseksi. Lev. 19 mm.
L. kuin n:o 22.
- Varhelan Pilppu. 25. Pronssinuppi hevosenkenkäsoljesta (johon n:o 22 ehkä on kuulunut?), fasettoitu, tulen pahasti tarvelemä.
L. kuin n:o 22.
26. Rautainen spiraalikaarinen soljenneula, jonka kaaren läpi on pujotettu 1 1/2 kierrosta pyöreätä pronssirengasta.
L. kuin n:o 22.
27. Ehyt rautaveitsi, pit. 136 mm.
L. läheltä pintaa, hieman n:osta II.7 pohjoiseen.
28. 4 rautaesineen katkelmaa: yksi veitsenruoto, toinen veitsenterä, kolmas lyhyt naula, neljäs ehkä saksien murtopala.
L. 10-15 cm syvyydestä, kart. II.10 seudulta.
29. Rautasangan puolikas, ohutta kierteistä varrasta, pää taakierteinen, spiraaliin taivutettu. Katkelman päittäen väli 117 mm.
L. kuin n:o 28.

9245. 30. Pronssiketjua, kolmirivistä, yksinivelistä.
7-75. Uusikirkko, Varhelan Pilppu. 6 rengasta.
L. kuin n:o 29, ehkä hieman syvemmältä.
31. 30-40 pronssispiraalin katkelmaa. Pala ohutta pronssilevyä.
L. kuin n:ot 28, 29.
32. 6 sulanutta lasihelmeä, 9 renkaan palaa spiraalisormuksista, pronssikiskon pala, 2 rautarenkaan katkelmaa, muutamia sulan. pronssi-esin. paloja.
L. kuin n:o 28.
33. Sulanut kolmiosainen pronssihelmi. Pit. 21 mm.
2 sulaneen pronssipuikon tai -neulan katkelmaa.
L. kuin n:o 28.
34. Pronssiketjun palanen, palmikoitu neljästä pronssivartaasta. Pit. 24 mm.
L. kuin n:o 28.
35. Pronssitorven pala, puoliavoin, tulessa viikaantunut. Pit. 35 mm.
L. kuin n:o 28.
36. Puhkonaisen pyörösoljen kappale , jonka alapuolella on neulan säppi. 44 x 25 mm.
L. n. 20 cm syvästä, kartalla I.36.
37. Punotun kaularenkaan kappale, tehty kahdes-

9245.
7-75.Uusikirkko.
Varhelan Pilppu.

ta vartaasta, tulella koukistunut. Päitten
väli 107 mm.

L. I.37., n.25cm syvästä.

38. Hevosenkenkäsoljen pronssineulan yläpää
25 mm. L. I.38.

39. Rautainen hevosenkenkäsolki, päät ylöspäin
spiraaleiksi taivutetut, varras pyöreä. Rau-
taneula, sellainen kuin ed. n:ossa. 55x45 mm.
L. I.39, n. 20 cm syvyydestä.

40. Pronssisen hevosenkenkäsoljen kaaren osa,
päätkoikka. Läpik. , siis 6-särmäinen.
Yläsärmät matalassa reliefissä käyvin hel-
miviivoin koristetut. 142x14 mm.
L. I.40.

41. Pronssisoljen kappale, sellaisesta soljesta
kuin n:o 36. Tulen pahasti vikuuttama.
L. I.41.

42. Rautasaksien yläpää , pit.130 mm.
L. n. 15 cm syvästä, kartalla I.45.

43. Pronssisen krapusoljen jalka , tules-
sa vikaantunut. 24x20 mm.

L. kohdalta I.43, läh. pintaa. Täl-
lä kohdalla loppui kiveys, jota
N-suunnassa ei enää ollut.

44. Rautaisen heittokeihään lehti, lattea, kaksi-
väkäinen; ruoto poik

9245. ki. Pit. 145.
- 7-75. Uusi- L. läh. pintaa I.44, jossa kaivet-
kirkko, Var- tu alue loppui ja jossa muina
helan Pilppu. löytöinä tavattiin vain n:o 45.
45. 3 rautaista niittausnaulaa, pit. 37 mm.
L. n:o 43-44 välistä.
46. Rautaisen keihäänkärjen katkelma: osa ka-
peasta lehdestä, tulessa taivutettu. Pit.
122 mm. L. ennen kaivausta pengotusta maas-
ta alue I, linjain a-b kohdalta.
47. Rautainen ruodollinen veitsi. Pituus 132 mm.
L. kuin n:o 46.
48. 1 1/2 spiraalia, ohut- ja harjavavartaisesta
sormuksesta.
L. kuin n:o 46.
49. Sulaneen pronssivartaan katkelma hevosen-
kenkäsoljesta; leimattuja pisteornamenteja.
Pit. 43 mm.
L. kuin n:o 46.
50. Rautalevyn fragmentti, veitsen ruodon pala,
kierretyn pronssipuikon palanen
L. kuin n:o 46.
51. Pronssisen hevosenkenkäsoljen pala, 6-tah-
koinen. Pit. 28 mm.
L. alueelta I, linjalta e-f, jossa
varsinainen kalmistokiveys loppui.

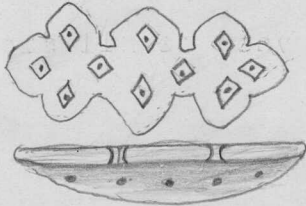

9245. 52. 3 sulanutta lasihelmi- ja pronssipisaraa.
 7-75. Uusikirkko. 3 murtopalaa pronssispiraalisormuksesta.
 Varhelan Pilppu.
- 53-73 Saadut kaivauksissa alueen II länsipuolei-
 sesta osasta, jossa oli vahva kerros suu-
 rehkoja, tulen osaksi polttamia kiviä, ja
 jossa esineet olivat 10-35 cm syvyydessä.
 Kivet eivät muodostaneet erikoista raken-
 netta, ja kun kiveys jatkui yhdenlaisena
 W-suunnassa, ei voi sanoa olisiko kyseessä
 yksi hauta, vai, kuten luultavaa, tavallinen
 yhtenäinen kenttäkalmisto.
- valok.*
53. Hevosenkäsöljen kaaresta n. 1/3. Paksuhko,
 6-särmäinen kaari. 62, 11 mm.
 Löytötiedot, vrt. yllä.
54. Hevosenkäsöljen (edellisenkö?) fasettoitu,
 tasapäinen nuppu; varras tulessa vikaantu-
 nut. 38 mm pitkä; nuppu 10 mm leveä.
 L. k. n:o 53.
55. 7 kappaletta yksirivisestä yksinivelisestä
ketjusta. Renkaat n. 6 mm läpimitaten. Var-
 ras 2-3 mm leveätä, hieman harjavaa.
 L. k. n:o 53.

9245.
7-75 Uusi-
kirkko, Var-
helan Pilppu

56. Ketjunjakajia 2 kappaletta, aivan yhdenlaisia alla kuvattua muotoa ja kokoa.

L. kuin n:o 53.

57. 2 medaljonkiriipusta, puhkonaista, aivan kuin Vorg. Alt. 57.3.

L. kuin n:o 53.

58. Samanlainen riipushely, ornameenteissa pieni ero. Kuin Vorg. Alt. 57.2.

L. kuin n:o 53.

59. 5 pronssikolmoishelmeä, osa hieman tulen tarvelemiä. Vrt. Vorg. Alt. 59.9.

L. kuin n:o 53.

60. 5 sulanutta lasikappaletta, helmiä.

L. kuin n:o 53.

61. 2 punaista pientä savihelmeä, läpil. 10 ja 9 mm. L. kuin n:o 53.

62. Hihnan päätehela, pronssia; kapea puntaripäinen. Pit. 45 mm, nupin lev. 7 mm. Vrt. Vorg. Alt. 60.11.

L. kuin n:o 53.

63. Samoin, 4 kpl., tulessa osaksi vääntyneitä.

L. kuin 53.

64. 3 spiraalisormusta levein keskikilvin, joka

9245.
Uusikirkko,
Varhelan Pilp-
pu.

- yhdessä tapauksessa on ollut tasainen ja koristettu kuin Vorg. Alt. 54.16, kahdessa on ollut keskeltä horisonttaalisuunnassa harjava. - Sormuksista on yhteensä 11 murtopalaa. L. k. n:o 53.
65. N. 40 pronssikierukkaa kankaista.
L. kuin n:o 53.
66. 5 pronssikiskon palaa, nim.: 3 tasakapeata latteata kiskoa(vyöstä?), 2 n. 8 mm levyistä vanteen palaa(rannerenkaista?).
L. kuin n:o 53.
67. 3 sulanutta pronssipalaa ja 4 levyn murtopalaa. L, kuin n:o 53.
68. Vyösolki, pronssia kuin Vorg. Alt. 61.13.
Soljen perä ehyt, kaari särkynyt.
L. kuin n:o 53.
69. 3 kappaletta pronssikierukoita à 2,3 ja 4 kierrettä, sormukseksi liian pieniä, 15, 14 ja 13 mm läpim.
L. kuin n:o 53.
70. 4 lyhyehköä rautanaulaa, 50-40 mm pitkät.
Yksi ehkä niittausnaula.
L. kuin n:o 53.
71. Rautakeihään teräkatkelma, läpil. soikea, pit. 64 mm. L. kuin n:o 53.
72. 2 rautateräin kärkikatkelmaa (veitsistä?)

9245.

33 ja 40 mm. L.k. n:o 53.

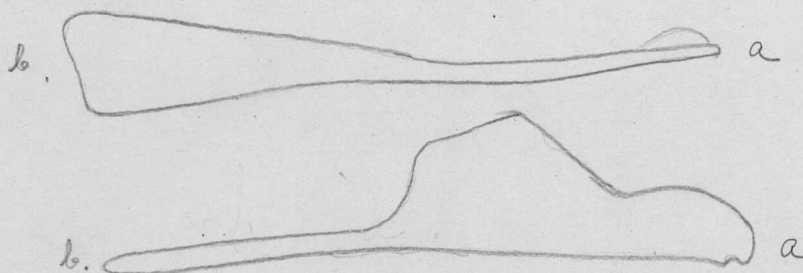
Uusikirkko,

Varhelan

Pilppu.

73. Rautaesineen katkelma, allepiirrettyä kokoa.

L. kuin n:o 53.

74. 2 laatikollista poltettua luita. Löydetyt koko kaivausalueelta I ja II ja yhdessä luetteloidut.75. Saviastianpaloja, löydetyt kuin edelliset. Astianpaloja on n. 200 kpl. Niitten joukossa on myös orneerattuja: 1) reunan suuntaan kulkevia nuorapainanteita lähekkäisinä linjoina, nähtävästi aina kymmeneen asti rinnan, 2) reunan suuntaisia aaltoviivarivejä suorien viivojen välissä, 3) horisonttaalista rihlausta, 1 kpl.

9945:73.

